

IX. КИЧИК БИЗНЕС ВА ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛИК

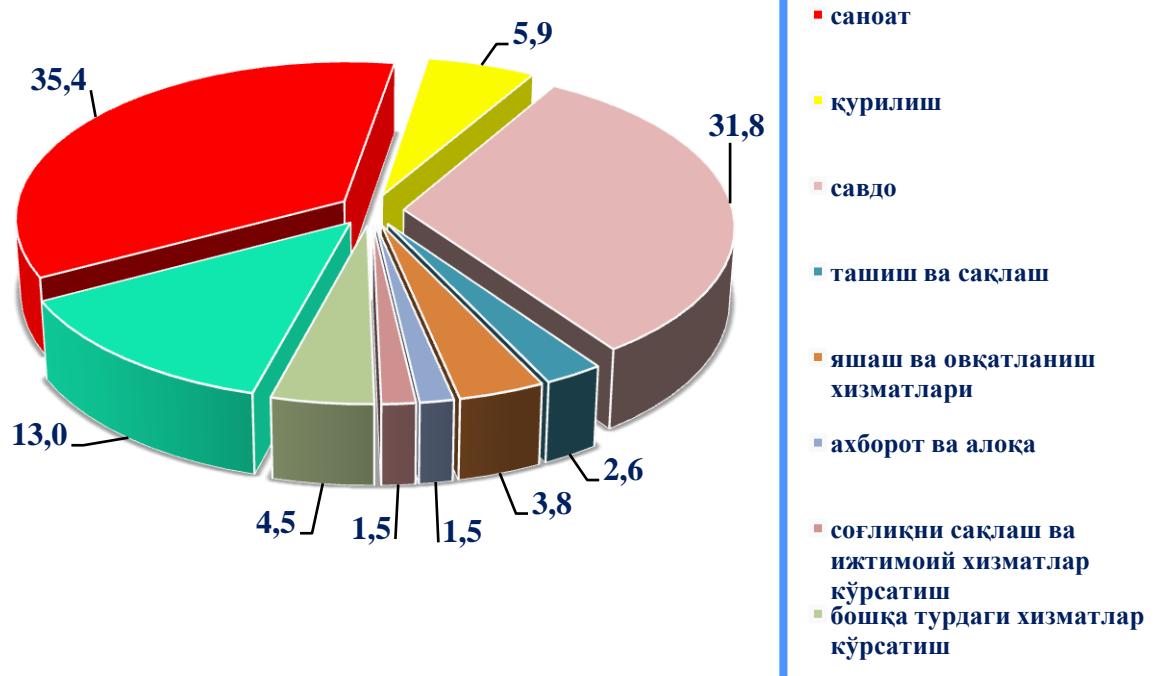
2020 йилнинг 1 июль ҳолатига рўйхатга олинган жами кичик тадбиркорлик (бизнес) субъектлари (дехқон ва фермер хўжаликларисиз) нинг сони 33 003 тани ташкил қилди, бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 22,4 % гаўсган.

2020 йилнинг январь-июнь ойларида 4 508 та кичик корхона ва микрофирмалар (фермер ва дехқон хўжаликларисиз) ташкил қилинди, бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 38,8 % га кўп демакдир.

Энг кўп кичик корхона ва микрофирмалар саноатда (35,4 %), савода (31,8 %), қишлоқ ўрмон ва балиқ хўжалигида (13,0 %), қурилишда (5,9 %), яшаш ва овқатланиш хизматларида (3,8 %), ташиш ва сақлаш хизматларида (2,6 %) ташкил этди.

**Янги ташкил этилган кичик корхона ва микрофирмаларнинг
иқтисодий фаолият турлари бўйича улуши
(2020 йил январь-июнь ойларида, % да)**

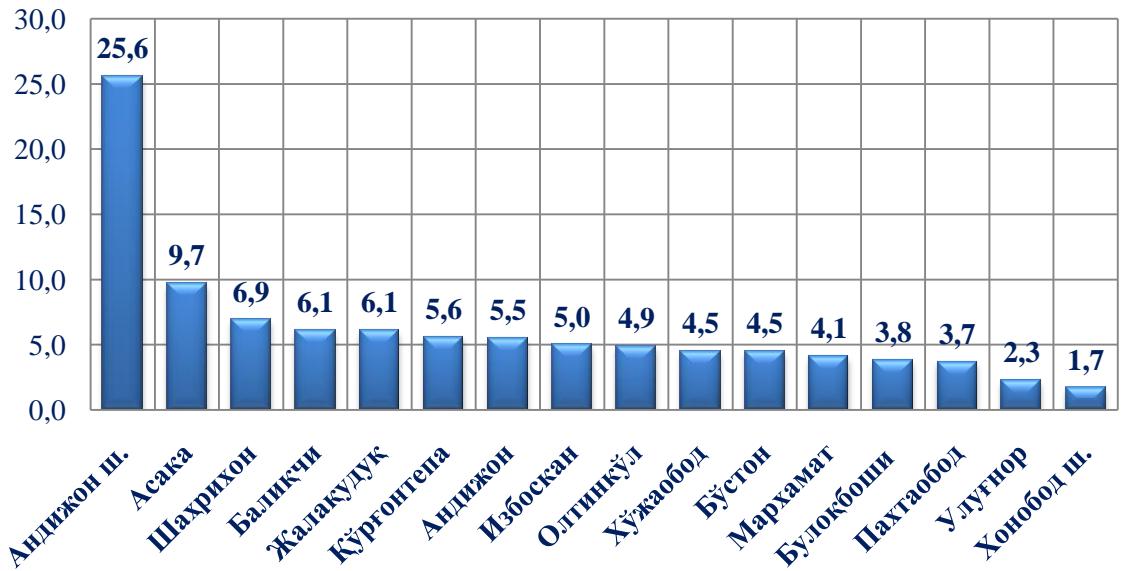

Худудлар бўйича янги ташкил этилган кичик корхонава микрофирмалар, бирликда

	2019 йил январь-июнь	2020 йил январь-июнь	(+;-)
Вилоят бўйича:	3 248	4 508	1 260
<i>шахарлар:</i>			
Андижон ш.	974	1152	178
Хонобод ш.	63	78	15
<i>туманлар:</i>			
Олтинқўл	156	219	63
Андижон	236	249	13
Балиқчи	142	277	135
Бўстон	63	203	140
Булоқбоши	83	173	90
Жалақудук	130	273	143
Избоскан	197	226	29
Улуғнор	42	105	63
Қўргонтепа	175	252	77
Асака	286	435	149
Марҳамат	174	186	12
Шаҳриҳон	256	312	56
Пахтаобод	145	167	22
Хўжаобод	126	201	75

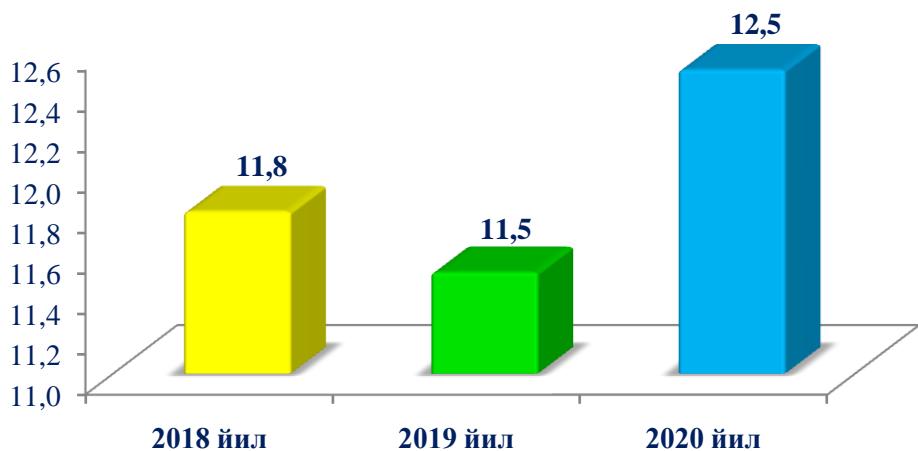
2020 йилянварь-июнь ойларида янги ташкил этилган кичик корхона ва микрофирмалар худудлар бўйича энг кўп Андижон шаҳри (1 152 та), Асака (435 та), Шаҳриҳон (312 та), Балиқчи (277 та), Жалақудук (273 та) ва Қўргонтепа (252 та) туманларида кузатилди. Энг паст кўсаткичлар Улуғнор тумани (105 та) ва Хонобод (78 та) шаҳрида қайд этилди.

**Янги ташкил этилган кичик корхона
ва микрофирмаларнинг худудлар бўйича улуши,
(2020 йил январь-июнь ҳолатига, % ҳисобида)**

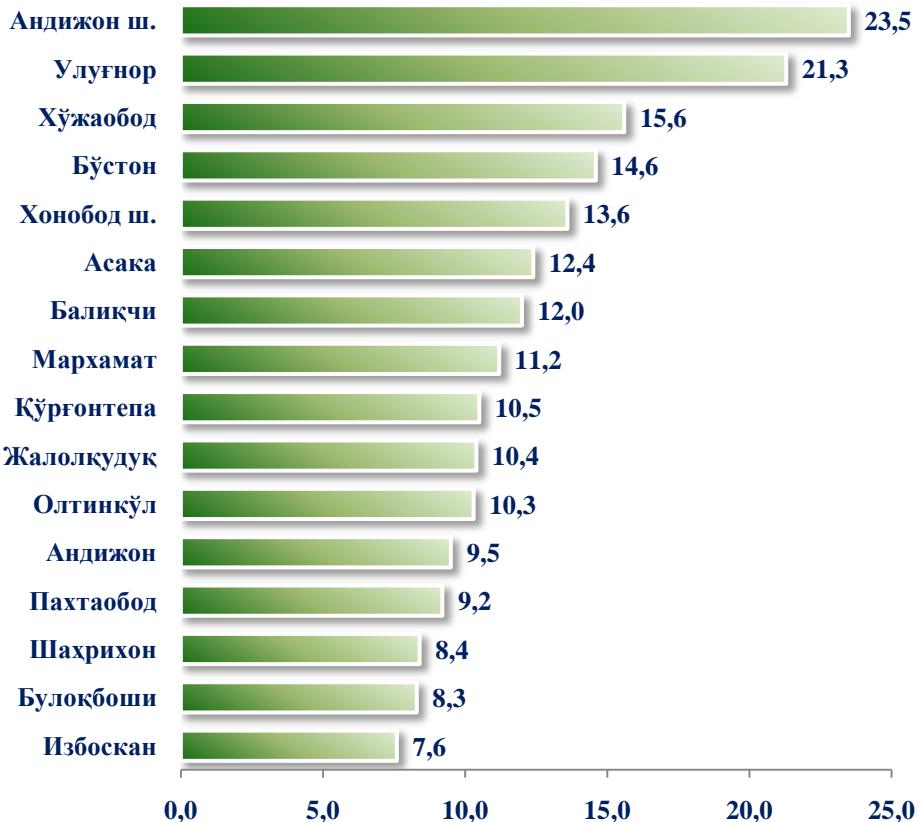
2020 йил январь-июнь ҳолатига худудлар бўйича янги ташкил этилган кичик корхона ва микрофирмаларнинг жами миқдоридан энг кўп улуш Андижон шаҳрида (25,6 %), Асака (9,6 %), Шахрихон (6,9 %), Балиқчи (6,1 %), Жалақудук (6,1 %), Кўргонтепа (5,6 %) туманларида, энг паст кўрсаткичлар эса Улугнор тумани (2,3 %) ва Хонобод шаҳрида (1,7 % ни) ташкил этди.

**Андижон вилоятида фаолият юритаётган кичик
тадбиркорлик(бизнес) субъектларининг сони
(ҳар 1 000 аҳолига, бирликда) январь-июнь ҳолатига**

Худудлар бўйича 1000 нафар аҳолига тўғри келадиган кичик корхона ва микрофирмалар сони (2020 йилнинг январь-июнь ойларида, бирликда)

2020 йилнинг январь-июнь ойларида кичик тадбиркорлик (бизнес) субъектларининг сони (ҳар 1 000 аҳолига, бирликда) худудлар бўйича энг юқори кўрсаткич Андижон шаҳри (23,5 бирлик), Улуғнор тумани (21,3 бирлик), Хўжаобод тумани (15,6 бирлик), Бўстон тумани (14,6 бирлик), Хонобод шаҳри (13,6 бирлик), Асака тумани (12,4 бирлик), Балиқчи тумани (12,0 бирлик) ва Марҳамат тумани (11,2 бирлик)га тўғри келади.

Ўртacha кўрсаткич оралиғида (10,5-9,2 бирлик) Қўрғонтепа, Жалақудук, Олтинкўл, Андижон ва Пахтаобод туманларига тўғри келади.

Шаҳриҳон (8,4 бирликда), Булоқбоши (8,3 бирликда) ва Избоскан (7,6 бирликда) туманларида ушбу кўрсаткич паст бўлиб қолмоқда.

2018 йилнинг январь-июнь ойларида кичик тадбиркорлик (бизнес) субъектларининг сони (ҳар 1 000 аҳолига, бирликда) 11,8 бирликда бўлиб, 2019 йилнинг шу даврида 11,5 бирликни ташкил этган. 2020 йилда бу кўрсаткич 12,5 бирликни ташкил етди. Бу эса, 2018 йил кўрсаткичидан 0,7 бирликга кўп демакдир.

**Иқтисодий фаолият турлари бўйича янги ташкил этилган
кичик корхона ва микрофирмалар, бирликда**

	2019 йил январь-июнь	2020 йил январь-июнь	(+;-)
Жами	3 248	4 508	1 260
Кишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	127	588	461
Саноат	943	1 594	651
Курилиш	367	268	-99
Савдо	1 288	1 435	147
Ташиб ва сақлаш	110	118	8
Яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар	134	170	36
Ахборот ва алоқа	56	65	9
Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий хизматлар	62	66	4
Бошқа фаолият турлари	161	204	43

Маълумот учун: 2020 йилнинг январь-июнь ойларида иқтисодий фаолият турлари бўйича янги ташкил этилган кичик корхона ва микрофирмаларнинг энг кўп салмоғи, бирликда:

**Худудларнинг жами маҳсулоти (ишлар, хизматлар) умумий ҳажмидаги кичик тадбиркорлик (бизнес) субъектларининг улуши
(2020 йил январь-июнь ҳолатига, % да)**

	Саноат	Курилиш	Хизматлар	Чакана савдо	Инвестиция
Вилоят бўйича:	18,3	95,0	64,7	88,6	73,9
<i>шаҳарлар:</i>					
Андижон ш.	20,3	92,3	35,8	71,6	62,9
Хонобод ш.	10,2	99,8	95,0	85,5	84,5
<i>туманлар:</i>					
Олтинкўл	52,8	98,4	95,9	95,8	39,6
Андижон	66,3	92,9	92,6	86,1	75,8
Балиқчи	41,2	100,0	97,7	95,3	93,1
Бўстон	66,0	98,8	93,2	94,2	63,2
Булоқбоши	100,0	100,0	95,8	97,7	90,9
Жалақудук	69,4	81,3	97,5	98,1	77,8
Избоскан	91,4	100,0	96,0	98,3	62,0
Улугнор	63,2	70,2	97,3	99,7	90,5
Қўрғонтепа	36,7	98,0	96,7	98,7	93,8
Асака	2,0	100,0	94,6	96,5	41,3
Марҳамат	58,5	100,0	98,6	98,0	72,6
Шаҳрихон	82,9	100,0	97,6	98,8	88,4
Пахтаобод	66,7	100,0	97,1	97,7	93,5
Хўжаобод	75,1	100,0	96,2	99,1	82,7

Худудлар бўйича кичик бизнеснинг юқори улуши саноат соҳасида Булоқбоши (100,0 %), Избоскан (91,4 %), Шаҳрихон (82,9 %) ва Хўжаобод (75,1 %) туманлари хиссасига тўғри келди.

Курилиш соҳасида Асака, Балиқчи, Булоқбоши, Избоскан, Марҳамат, Пахтаобод, Хўжаобод ва Шаҳрихон, туманлари (100,0 %) хиссасига тўғри келди.

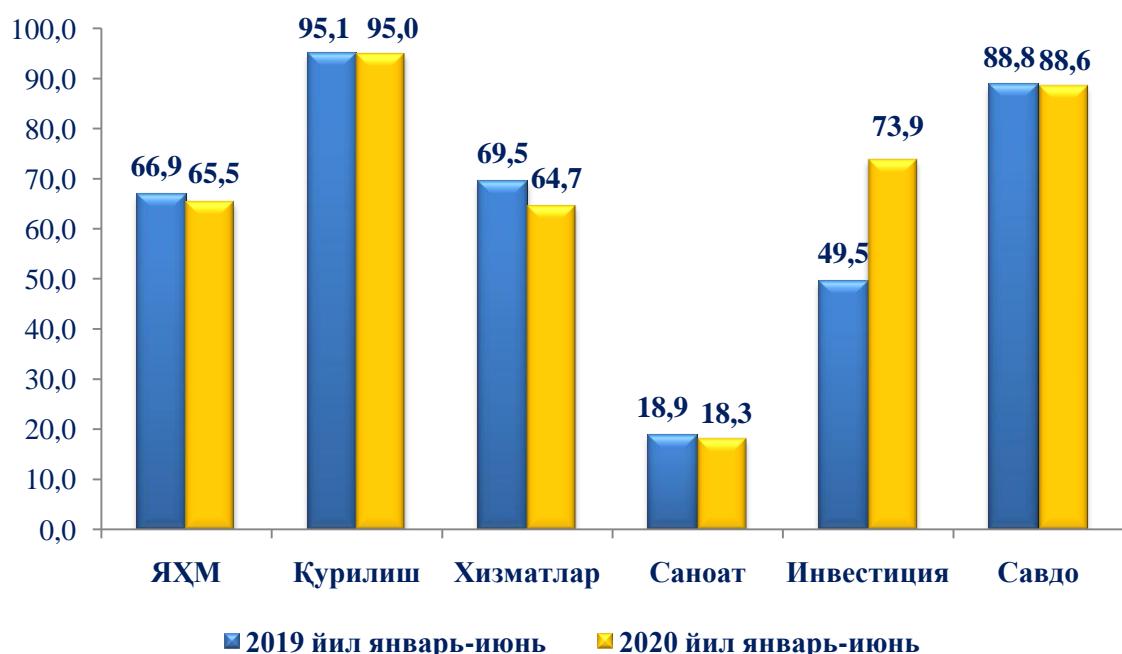
Хизматлар соҳасида Марҳамат (98,6 %), Балиқчи (97,7 %) Шаҳрихон (97,6 %), Улугнор (97,3 %), Пахтаобод (97,1 %) туманлари хиссасига тўғри келди.

2020 йилнинг январь-июнь ойларида кичик тадбиркорлик (бизнес) субъектлари томонидан:

- Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 3 134,8 млрд. сўмни (жами саноат ишлаб чиқаришининг 18,3 фоизи) ёки 2019 йилнинг январь-июнъ ойларига нисбатан ўсиш суръати 108,5 % ни ташкил қилди;
- 3 028,7 млрд. сўмлик инвестициялар (умумий инвестиациялар ҳажмининг 73,9 фоизи) ўзлаштирилди ва ўсиш суръати 2019 йилнинг январь-июнъ ойларига нисбатан 154,8 % ни ташкил қилди;
- 1 871,3 млрд. сўмлик қурилиш ишлари (қурилиш ишлари умумий ҳажмининг 95,0 фоизи) бажарилди ва ўсиш суръати 2019 йилнинг январь-июнъ ойлариганисбатан 100,4 % га тенг бўлди;
- Чакана товар айланмаси ҳажми 6 198,2 млрд. сўмни (жами чакана товар айланмаси ҳажмининг 88,6 фоизи) ёки 2019 йилнинг январь-июнъ ойларига нисбатан ўсиш суръати 100,0 % ни ташкил қилди;
- 96,3 млн. АҚШ доллари (умумий экспорт ҳажмининг 41,0 %) миқдорида маҳсулотлар (товар ва хизматлар) экспорт қилинди, 122,6 млн. АҚШ доллари (умумий импорт ҳажмининг 10,9 %) миқдорида маҳсулотлар (товар ва хизматлар) импорт қилинди.

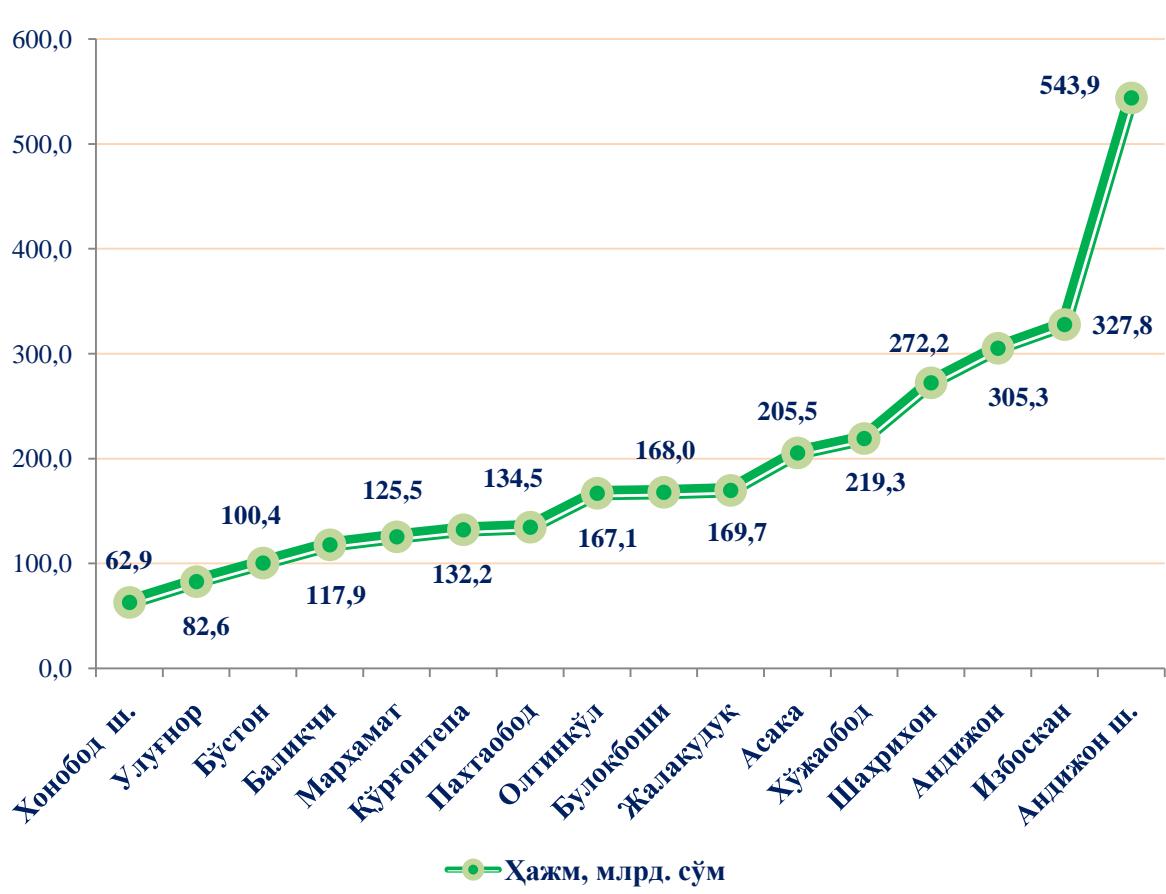

**Ялпи ҳудудий маҳсулот ва иқтисодиёт тармоқлари маҳсулоти
(ишлар, хизматлар) умумий ҳажмида кичик тадбиркорлик
(бизнес) улушининг ўзгариши
(умумий ҳажмга нисбатан % ҳисобида)**

Худудлар бўйича кичик тадбиркорлик (бизнес)да
саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми
(2020 йилнинг январь-июнь ойларида)

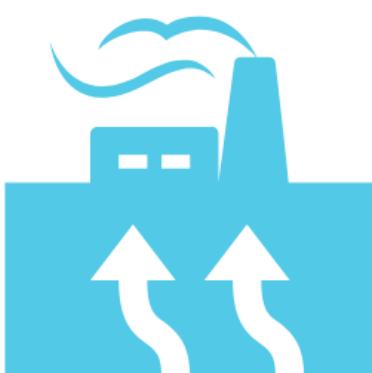
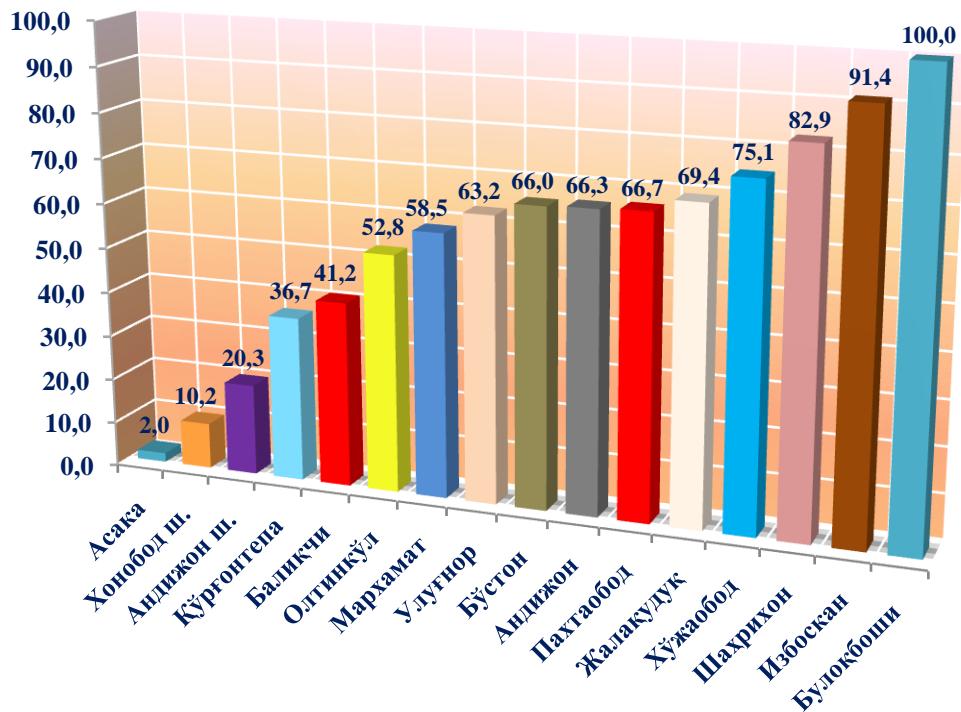
Худудлар бўйича энг кўп саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми Андижон шаҳар (543,9 млрд. сўм), Избоскан (327,8 млрд. сўм), Андижон (305,3 млрд. сўм) ва Шаҳриҳон (272,2 млрд. сўм) туманлари ҳиссасига тўғри келади.

Бўстон (100,4 млрд. сўм), Улуг'нор (82,6 млрд. сўм) ва Хонобод (62,9 млрд. сўм) шаҳарларида ишлаб чиқариш ҳажми паст бўлиб қолмоқда.

**Худудлар бўйича саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришда
кичик тадбиркорлик(бизнес)нинг улуши, % да
(2020 йилниң январь-июнь ойларида)**

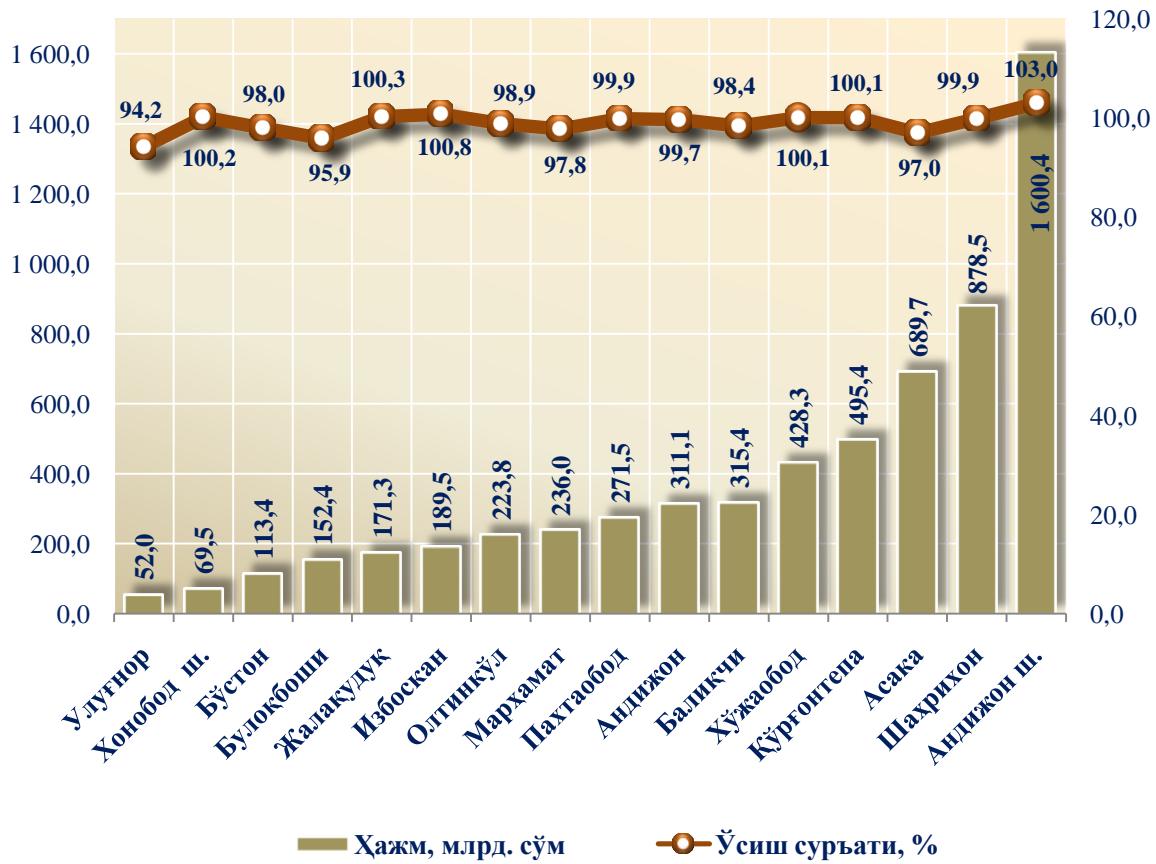

Худудлар бўйича кичик тадбиркорликнинг (бизнес) жами саноат маҳсулотидаги энг юқори улушкини Булоқбоши тумани (100,0 %), Избоскан тумани (91,4 %), Шаҳриҳон тумани (82,9 %), Хўжаобод тумани (75,1 %), Жалақудук тумани (69,4 %) ва Пахтаобод (66,7 %) туманларида ташкил этди.

Асака туманида (2,0 %) кичик тадбиркорликнинг улуши энг паст бўлиб қолмокда.

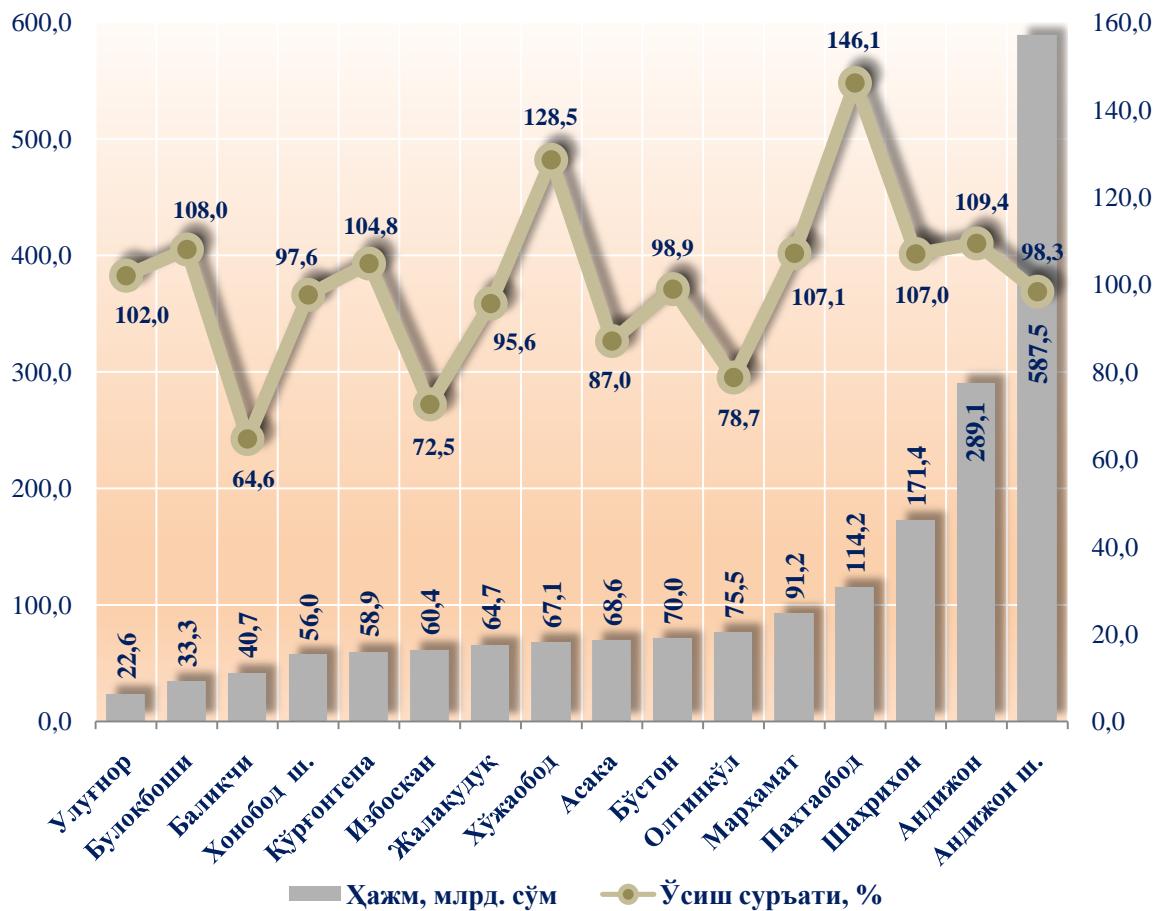
**Худудлар бўйича кичик тадбиркорлик(бизнес)да
чакана товар айланмаси ҳажми ва ўсиш суръати, % да
(2020 йилнинг январь-июнь ойларида)**

Худудлар бўйича кўпроқ чакана товар айланмаси ҳажми Андижон шаҳар (1 600,4 млрд. сўм), Шаҳриҳон (878,5 млрд. сўм), Асака (689,7 млрд. сўм), Қўргонтепа (495,4 млрд. сўм) ва Хўжаобод (428,3 млрд. сўм) туманлари ҳиссасига тўғри келди.

**Худудлар бўйича кичик тадбиркорлик (бизнес)да
бажарилган қурилиш ишлари ҳажми ва ўсиш суръати**
(2020 йилинг январь-июн ойларида)

Худудлар бўйича энг кўп бажарилган қурилиш ишлари ҳажми Андижон шаҳрида 587,5 млрд. сўм (2019 йилнинг январь-июни ойларига нисбатан ўсиш суръати 98,3 %), Андижон тумани 289,1 млрд. сўм (109,4 %), Шахрихон тумани 171,4 млрд. сўм (107,0 %), Пахтаобод 114,2 млрд. сўм (146,1 %) ҳамда Марҳамат тумани 91,2 млрд. сўм (107,1 %) қайд этилди.

Худудлар бўйича кичик тадбиркорлик (бизнес)да хизматлар соҳаси ҳажми ва ўсиш суръати (2020 йилнинг январь-июнь ойларида)

Худудлар бўйича энг кўп хизматлар ҳажми Андижон шаҳри -988,0 млрд. сўм (2019 йилнинг январь-июни ойларига нисбатан ўсиш суръати 86,6 %), Асака тумани 271,0 млрд. сўм (110,6 %), Шаҳриҳон тумани 263,3 млрд. сўм (105,8 %), Балиқчи 238,9 млрд. сўм (104,6 %) ва Андижон 237,4 млрд. сўм (106,3 %) туманлари ҳиссасига тўғри келади.

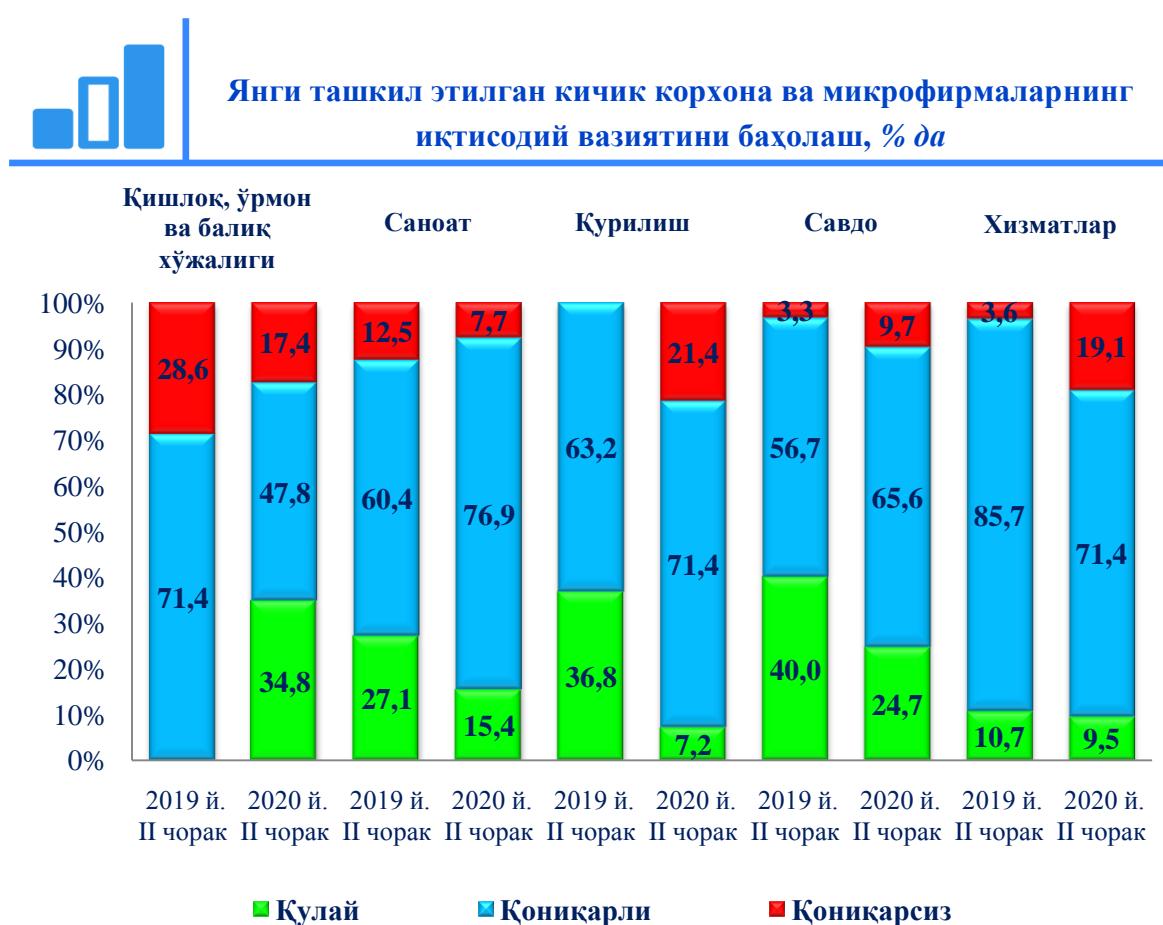
2020 йилнинг II чорак якунларига кўра янги ташкил этилган кичик корхона ва микрофирмалар фаолияти кузатилди, унда иқтисодий фаолият турлари бўйича 250 та респондентлар қатнашди. Шундан саноат корхоналари - 78 та (иштирок этган респондентларнинг умумий сонининг 31,2 фоизи), қурилиш - 14 та (5,6 фоизи), савдо - 93 та (37,2 фоизи), хизматлар - 42 та (16,8 фоизи) ва қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги - 23 та (9,2 фоизи) ни ташкил этди.

Янги ташкил этилган кичик корхона ва микрофирмалар кузатуви маълумотларига кўра, 2020 йилнинг II чорагида, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан таққослаганда иқтисодий вазиятни қулай деб баҳолаган қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалигида 34,8 пунктга ошди, қолган барча фаолият турлари бўйича пасайиши кузатилди.

Шу билан бирга, жорий йилнинг II чорагида, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан таққослаганда иқтисодий вазиятни қониқарли деб баҳолайдиган саноат корхоналари 16,5 пунктга, қурилиш корхоналари 8,2 пунктга, савдо соҳаси 8,9 пунктга ошди. Аксинча қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалигида 23,6 пунктга, хизматлар соҳасида 14,3 пунктга пасайиши кузатилди.

Жорий йилнинг II чорагида, ўтган йилнинг шу даври билан таққослаганда иқтисодий вазиятни қониқарсиз деб баҳолаган корхоналар хизматлар соҳасида 15,5 пунктга, савдо соҳаси 6,4 пунктга, қурилиш корхоналари 21,4 пунктга ошди. Аксинча қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги 11,2 пунктга, саноат корхоналари 4,8 пунктга пасайиши кузатилди.

Янги ташкил этилган кичик корхона ва микрофирмалар кузатуви натижаларига кўра, 2020 йилнинг II чорагида, ўтган йилнинг шу даври билан таққослаганда, яқин уч ойичида иқтисодий вазиятни яҳшилашга ишонган корхоналар улуши қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалигида 3,8 пунктга ошди, қолган барча фаолият турлари бўйича камайиши кузатилди.

Шунингдек, ўтган йил билан таққослаганда, яқин уч ойдаги иқтисодий вазият ўтган йилга нисбатан ўзгармайди деб ҳисоблаган корхоналар қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалигида 3,8 пунктга камайди, қолган барча фаолият турлари бўйича ўсиши кузатилди.

Яқин келажакда иқтисодий вазиятни ёмонлашишини баҳолаган корхоналар улуши савдо соҳасида 1,6 пунктга, саноат корхоналари 1,3 пунктга ўсиши кузатилди.

